

Vnímaví a aktivní žáci

Soukromá základní škola svobodného demokratického vzdělávání, Košice

Cílem projektu bylo zorganizovat sbírku oblečení pro lidi bez domova.

Zrození myšlenky projektu

Tato zážitková aktivita vycházela z hodnot svobodné demokratické školy, která podporuje citlivé vnímání sebe i svého okolí, komunitní soužití, účast na rozhodovacích procesech, výchovu k občanské angažovanosti a respektování rozmanitosti.

Propojení výuky se service learningovou aktivitou v praxi

Celá aktivita začala sérií debat v rámci předmětu Svět kolem mě (na 1. stupni) a předmětu Společenské vědy (na 2. stupni) o životě lidí bez domova v různorodých a těžkých životních podmínkách. Žáci měli příležitost rozebrat jejich příběhy, poznat jejich těžkosti a výzvy, kterým čelí každý den. Tyto diskuse pomáhaly žákům spojovat osobní vztah s touto společenskou skupinou a vnímat její členy jako rovnocenné občany. Po diskusích se děti rozhodly podniknout konkrétní kroky a lidem bez domova pomoci. Zorganizovaly sbírku základního potřebného oblečení. Děti se také rozhodly, že upečou vánoční perníčky a zpestří tímto lidem jeden z jejich obědů. Chtěly tak poskytnout trochu dětského nadšení a empatie i lidem, kteří se ocitli v náročných životních situacích. Díky těmto zkušenostem se dětem otevřely oči i srdce a osvojily si hodnoty solidarity a empatického přístupu k lidem v nouzi.

Cílová skupina

Cílovou skupinou byli sociálně slabší obyvatelé.

Fáze service learningu

1. Mapování potřeb
2. Příprava a plánování
3. Implementace
4. Monitoring a evaluace
5. Reflexe
6. Propagace
7. Ukončení a oslava

Lípy pro odpočinek i užitek

Mateřská škola Bystré 172

Děti z mateřské školy v Bystrém přiložily ruku k dílu a pomohly sázet lípy v obci.

Zrození myšlenky projektu

Projekt vznikl z podnětu otce jednoho z dětí, který je členem svazu včelařů v Bystrém. Ten přišel s iniciativou vysadit v obci stromy (lípy) s cílem podpořit místní včelstvo a zajistit v obci dostatek zeleně a míst k odpočinku. Školka byla oslovena jako jedna z organizací, zda mohou být lípy vysazeny v areálu naší mateřské školy. Společně s dětmi se aktivně podíleli na samotném sázení a péči o stromy.

Propojení výuky se service learningovou aktivitou v praxi

Mateřská škola v Bystrém je rodinného typu a nabízí rodičům i dětem přátelské prostředí a kvalitní předškolní vzdělávání. V mateřské škole se zaměřují na výchovu k tvořivosti, prosociální výchovu a inkluzivní vzdělávání.

V rámci ranního kruhu v třídách učitelky s dětmi probíraly problematiku včelařství a potřeby stromů a květů pro včelí populaci. Zároveň se s dětmi domluví, že přiloží své malé ruce a pomohou včelám v obci. Děti se naučily rozpoznávat přírodní materiály, seznámily se s živočišnou říší, životním cyklem včely a také se naučily, jak chránit životní prostředí.

Cílová skupina

V obci Bystré je velká komunita včelařů, s nimiž společně lípy vysazovali. Lípy byly vysazeny jako alej podél cyklistického chodníku, v areálech školy a mateřské školy i na dalších veřejných prostranstvích v obci. Včelaři z včelařského svazu zasvětili děti do tajů včelařství, které zahrnuje nejen výrobu medu, ale i péči o včely a životní prostředí.

Fáze service learningu

1. Mapování potřeb
2. Příprava a plánování
3. Implementace
4. Monitoring a evaluace
5. Reflexe
6. Propagace
7. Ukončení a oslava

Revitalizace chátrající železniční stanice a okolí

Základní škola Zemianska Olča

Revitalizace čekacích prostor železniční stanice a následné formy spolupráce s místní komunitou a organizacemi.

Zrození myšlenky projektu

Žáci Základní školy v Zemianské Olči se často při docházení do školy zdržovali na místní železniční stanici, jejíž prostory už dávno přestaly sloužit svému účelu. Léta nepoužívaná čekárna, opuštěný dvůr u stanice zaneřáděný odpadem a neudržovaná průchozí pěší ulička – to vše byly veřejné prostory s velkým potenciálem, které se staly obětí lhostejnosti vůči veřejnému prostranství.

Žáci a žákyně z 2. stupně ZŠ se v rámci zapojení do komunitně-vzdělávacího programu Roots & Shoots setkali s lektory z nadace Green Foundation, kde poukázali na mnohé nedostatky ve svém okolí. Právě u žáků tak vznikla myšlenka revitalizovat zničené prostory místní stanice, kterou ve spolupráci s vedením Železnic SR, starosty obcí i místními obyvateli změnili k nepoznání.

V rámci prací žáci a žákyně vymalovali čekárnu, ručně namalovali na stěny přírodní motivy, obrousili a přetřeli lavičky v čekárně, umístili a namalovali židle, stůl a knihovničku, kterou dostali darem od lidí z obce. Do čekárny pravidelně přispívají knihami a časopisy, které se živě obměňují.

Ke stanici přilehlý dvorek byl dlouhé roky neudržovaný, zaplněný odpadem a plevelem. Žáci dokonce vytvořili dlouhodobou skupinu Staničkáři, která z dvora vytvořila zahrádku s květinovými záhony, obloženými chodníky, ptačí budkou a hmyzím hotelem. Tuto zahrádku po další roky chodili pravidelně udržovat a zalévat. Kromě vytvoření inspirativní spolupráce se železničáři děti sehnaly sponzora, který zhotovil stojany na kola u stanice. Do čekárny se děti vracejí kvůli doplňování knih, v době Adventu zajišťují vánoční výzdobu a perníčky pro cestující.

Tyto činnosti pokračují do dnešních dnů v rámci kroužku Staničkáři a blokove výuky. Děti pomohly udržovat v čistotě i autobusové zastávky obce.

Propojení výuky se service learningovou aktivitou v praxi

Zapojení do projektu bylo dobrovolné jak pro pedagogy, tak i pro žáky. První rok Staničkáři pracovali formou blokove výuky přímo během vyučovacího času, následující roky se práce přesunula na odpolední kroužkovou činnost kroužku Staničkáři.

Úlohou samotné metody service learning je aktivní propojování teoretické výuky s praktickými potřebami v komunitě, což naplno potvrdil i service learningový projekt žáků ze Zemianské Olče.

Při rozdělení do pěti pracovních skupin využili při vytváření rozpočtu či měření zahrádky poznatky z matematiky. Kvalitní znalost slovenského jazyka jim pomohla při psaní žádosti starostovi obce, vedení ŽSR, písemné tvorbě projektového záměru i proslovu při obhajobě či

závěrečné slavnosti. Výtvarnou výchovu naplno využili při grafických návrzích podoby zahrádky či zkrášlování čekárny. Stejně tak ale pracovali s poznatky z techniky, biologie, informatiky, občanské nauky, zeměpisu či dokonce dějepisu nebo etické výchovy.

Příjemci projektu

Příjemci service learningového projektu školy se stali obyvatelé obce i okolních obcí, senioři a žáci. Zemianska Olča je střediskovou obcí, která má vlakovou stanici a školská zařízení sloužící i okolním obcím, proto si výsledky žákovské práce mohou dnes užívat obyvatelé ze širšího okolí. Jsou jimi zejména cestující, dělníci dojíždějící do práce, žáci dojíždějící do školy, železničáři, ale i náhodní návštěvníci obce.

Zároveň projekt dopomohl ke sblížení obyvatel místní komunity, když se neznámí lidé prostřednictvím pracovních setkání s dětmi stali přáteli, známými a spolupracovníky se společnými tématy k diskuzi.

[Odkaz na celý projekt:](http://www.angazovanaskola.sk) www.angazovanaskola.sk